

СТАНОВИЩЕ

На проф. д-р Недялка Видева за дисертационния труд за придобиване на докторска степен на Петър Горанов на тема: „Микрولوجични аспекти на субекта в една етика на желанието /Естетизации и микро-идеологизации/ „

Със заповед Р38-366 е открита процедура за присъждане на научната и образователна степен *доктор* на Петър Христов Горанов, докторант на самостоятелна подготовка в Катедрата по логика, етика и естетика. От приложената професионална автобиография става ясно, че докторантът е завършил специалност *Философия* във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 1990 и през същата година, след проведен конкурс, е избран за асистент по *Етика* в Катедрата по логика, етика и естетика. От 2002 година е избран за старши асистент. Освен с преподавателска работа в СУ „Св. Климент Охридски“, Петър Горанов е чел и чете курсове в Нов български университет и в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Предлаганите и четени лекционни курсове са индикатор за неговите широки теоретични интереси, които надхвърлят границите на собствено етическата проблематика и интерпретация. Предложеният за защита дисертационен труд е потвърждение на това. Той може да бъде видян в перспективата на пътя от етическото до естетическото и обратно. Казано по друг начин, направен е опит за суспендиране на етическото и заедно с това негово възкресяване на друго равнище. Струва ми се, че и авторът в някаква степен „мисли“ така своя текст. „Доказателство“ за такъв тип прочит виждам в един от резултатите на саморефлексията на дисертанта. Свидетелство е третият принос, формулиран от гл. асистент Горанов така: „ Решително свързване на понятието/образ *регресивен реверанс* (стъпково отказване от потребности–интереси) с понятието *стратегически регрес*: еротизиращо завръщане на „инфантилизма“. Преместване напред на самата телесна композиция на субекта, включвайки в еротичен режим работата на желанието веднага, щом се получи.“ (Виж с. 38 от Автореферата) Напълно приемам този принос като за мен неговият прочит е следният – суспендиране на етическото като отказ да се изведе от интересите и потребностите на човека, видян като част от едно или друго цяло социално цяло. Всъщност, за това говори и темата на дисертацията – „Микрولوجични аспекти на субекта в една етика на желанието Естетизации и микро-идеологизации“.

Според автора първата задача на една етика на желанието е „изграждане на способности за микро-защита от макро-рамката на реалността“ (Виж с.3 от Дисертацията).

Може би тук е мястото да отбележа едно от качествата на дисертанта, резултат на което е и първото от поредицата своеобразни достойнства на текста. Петър Горанов притежава изключителна способност за теоретична саморефлексия. Всъщност, в корпуса на работата могат да се открият две паралелно развиващи се равнища – изграждане на тезата и рефлексия върху това изграждане. По такъв начин за читателя е отворена възможността да бъдат проследени фигурите на пътя, водещ до формулирането на една или друга теза. Най-ярко това личи в *Теоретичното въведение* (виж Дисертацията, с.с.3-76).

Предложеният от Петър Горанов текст не е ординерен. Затова и традиционно *Становище* за него не би трябвало да се прави. То би пропуснало същинската оценка на текста и неговите обособени равнища. Затова ще се огранича само с най-общо фактологично описание на дисертационния труд. Той е в обем 289 стр. и се състои от: *увод*, *теоретично въведение*, *три глави*, *заклучение* и *библиография*. Текстът е педантично организиран в поредица параграфи, заглавията на които дават знак за най-съществено в текста. Списъкът на цитираната и използваната литература е впечатляващ. В него са включени над 300 заглавия на български и руски език и 16 заглавия на английски, немски и френски език. Съдържанието на текста изключва възможността те да са непрочетени и „необработени“. Изключителна философска ерудираност блика от него.

Специално искам да отбележа като особено ценно достижения езикът, на който е написана дисертацията. Той е както философски овладян, така и метафорично обогатен. Затова и четенето на този текст е предизвикателство – читателят не трябва да допусне да се загуби в игрословиците. Те за автора не са самоцелни и са част от единството на форма и съдържание, към което Петър Горанов се стреми.

Дисертационният труд е лично дело на автора. Авторефератът отразява адекватно неговото съдържание, макар и да не го следва буквално. Искам да привлека вниманието към неговата форма. Той започва с **КРАТКА АНОТАЦИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО**, която показва дълбочината на авторовото вникване във философските тези и умението те да се реферират адекватно, за да бъде изградена собствената позиция.

В края на Автореферата Петър Горанов е формулирал четири приноси момента на предложения за публична защита текст. Напълно споделям самооценката на автора. Бих добавила още нещо – очертаването контурите на една възможна етика на желанието.

Имам обща публикация с Петър Горанов – учебник *Етика и право* за 10 клас на общообразователното училище. Прилагам Разделителния протокол.

Петър Горанов има пет публикации по темата на дисертационния труд – една монография и четири студии в авторитетни издателства. Ще отбележа само монографията *НИЩО ОСОБЕНО. ЕТИЧЕСКИ ПРЕДЕЛИ И МИКРОИДЕОЛОГИИ*, С.: ИК „ИК – Критика и Хуманизъм“, 20013.

Заключение: Достойнствата на предлагания за защита дисертационен труд на тема Микрولوجични аспекти на субекта в една етика на желанието Естетизации и микро-идеологизации убедително надхвърлят общоприетите стандарти за присъждане на образователната и научна степен *доктор* и това ми дава основания да предложа на уважаемите членове на научното жури без колебание да му я присъдят.

2.09.2014

София

(проф. д-р Недялка Видева)

РАЗДЕЛИТЕЛЕН ПРОТОКОЛ

Долуподписаните проф.дфн Александър Андонов, доц. д-р Недялка Видева и гл.ас. Петър Горанов са автори на следните текстове в учебник Етика и право, ИК „Минерва”, 2010 както следва:

Недялка Видева:

I. МОРАЛ И ЕТИКА

1.4. Етиката – наука, обосноваваща възможността за морал

1.5. Етосът като форма на моралния език

1.6. Приложна етика и сфери на морала

II. ДОБРО И ЗЛО. ДОБРОДЕТЕЛ

2.1 Идеята за Доброто. Съзерцание на Доброто

2.3. Добродетелта като мяра и добродетелта като знание

2.4. Доброто като добропорядъчност

III. УДОВОЛСТВИЕ, ЩАСТИЕ. СМИСЪЛ НА ЖИВОТА

3.3. Етика на добре разбираня интерес. Буржоазен морал

3.4. Уникалност на смисъла на човешкия живот

3.5. Очистването като лишаване и възходжане?

3.6. Аскетичен морал

IV. МОРАЛ И РЕЛИГИОЗНИ ТРАДИЦИИ

4.1. Старозаветен морал. Стриктното изпълнение на Закона

4.2. Ислям и нравственост

V. ЕТИКА НА ЖЕЛАНИЕТО

5.1. Еротичната любов. Еросът като копнеж

5.3. Презрението като ценност

и любовта към себе си. Идеята за свръхчовека

VI. ЧЕСТ, ДОСТОЙНСТВО, СЪВЕСТ. СПРАВЕДЛИВОСТ

6.1. Рицарската чест

6.2. Достойнството на ренесансовия човек

6.4. Съвестта като творческа способност

6.5. Оковите на съвестта и моралът на безчестието

6.6. Справедливостта като въздаване според заслуги

6.7. Мъст и възмездие

VII. ДЪЛГ И СВОБОДА. ХУМАНИЗЪМ И ТОЛЕРАНТНОСТ

7.2. Категоричният императив на Кант

7.3. Отричане на дължимото от Волята

7.5. Свобода на волята

7.6. Облог и избор. Свободен избор

Петър Горанов

I. МОРАЛ И ЕТИКА

1.1. Етиката – учение за добродетелните свойства на душата

1.2. Етиката – напътствие и назидание

1.3. Моралът като принуда. Деспотизмът на институцията

II. ДОБРО И ЗЛО. ДОБРОДЕТЕЛ

2.2. Доброто като Божествена пълнота.

Оправдание на Бога за злото в света – теодицея

2.5. Злото като бунт

на единичното против общото. Смисъл на злото

III. УДОВОЛСТВИЕ, ЩАСТИЕ. СМИСЪЛ НА ЖИВОТА

3.1 Античният хедонизъм

3.2. Епикурейският евдемонизъм

3.6. Аскетичен морал

IV. МОРАЛ И РЕЛИГИОЗНИ ТРАДИЦИИ

4.3. Будистка етика

4.4. Новозаветната любов и Законът на сърцето.

V. ЕТИКА НА ЖЕЛАНИЕТО

5.2. Етика на желанието. Естетически стадий на живота

VI. ЧЕСТ, ДОСТОЙНСТВО, СЪВЕСТ. СПРАВЕДЛИВОСТ

6.3. Съвестта – вътрешният глас на моралната принуда

6.8. Справедливостта

като право на мнозинството. Демократичен морал

6.9. Справедливостта

като право на избрания. Аристократичен морал

VII. ДЪЛГ И СВОБОДА. ХУМАНИЗЪМ И ТОЛЕРАНТНОСТ

7.1. Живот според природата. Стоицизъм

7.4. Свободата като понасяне

7.7. Свободата като присъда

7.8. Хуманизъм

7.9. Толерантност

Александър Андонов

Частта, посветена на правото.